

RAADSVOORSTEL

DATUM 27 juni 2024
DOCUMENTNUMMER 24.0000579
PROCESNUMMER ZK24001037
PORTEFEUILLEHOUDER M. van Kampen
PROGRAMMA Programma III: Wonen & Ondernemen
BELEIDSVELD Omgevingstaken
ONDERWERP RV Zienswijze Jaarstukken 2023 en concept begroting 2025 Omgevingsdienst NHN

AANLEIDING In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR2019) die door uw raad in februari 2019 zijn vastgesteld, staat dat de Gemeenschappelijke Regeling (GR) jaarlijks voor 15 april de jaarstukken en de (concept) begroting aan de gemeenteraden aanbiedt. De gemeenteraden geven uiterlijk 25 juni hun zienswijze af aan het algemeen bestuur. De GR'en zijn geïnformeerd dat besluitvorming in de raad van Koggenland na 25 juni plaatsvindt.

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De bedoeling van deze wetwijziging is dat de gemeenteraden meer invloed hebben op de gemeenschappelijke regeling. De gewijzigde wetgeving heeft een invoeringstermijn van twee jaar. Een van de wijzigingen heeft betrekking op de termijnen voor de indiening van de kadernota en (ontwerp) begroting. Regionaal is afgesproken dat tot en met de Begroting 2025 nog uit te gaan van de eerder afgesproken aanleverdata.

KADER Wet gemeenschappelijke regelingen
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst NHN
Besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen
FUGR 2019

WIJ STELLEN VOOR

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2023 van de OD NHN;
2. Een positieve zienswijze af te geven op de (concept) begroting 2025 van de OD NHN en de organisatie op te roepen om verdere voorstellen voor besparingen te doen;
3. Het algemeen bestuur van de OD NHN te verzoeken zo spoedig mogelijk een accountantsverklaring te overleggen.

BEOOGD RESULTAAT Via een zienswijzeprocedure worden wordt de gemeenteraad tijdig in positie gebracht om te kunnen bijsturen (kaderstellende rol).

ONDERBOUWING **1.Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2023;**

Jaarstukken 2023

Het jaar 2023 stond voor de Omgevingsdienst NHN (ODNHN) in het teken van voorbereiding op de uitvoering van Milieutaken voor gemeenten en Provincie Noord-Holland, het inrichten van organisatie en werkprocessen op de invoering van de Omgevingswet in januari 2024 en planvorming voor het voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria voor Omgevingsdiensten.

In haar programma's maakt de ODNHN onderscheid tussen de milieutaken (voor gemeenten) en VTH-plustaken (voor Provincie),

Milieutaken

De ODNHN levert verschillende diensten aan gemeente op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De OD stelt hier zichzelf ten doel:

- VTH-taken uit te voeren volgens de landelijke kwaliteitscriteria;
- Uitvoeren van kortgesloten prestaties in het jaarprogramma
- Periodiek informeren opdrachtgever en bestuurders.

Relevante ontwikkelingen

Meerjarenstrategie

De ODNHN heeft een meerjarenstrategie VTH 2024 en 2027 voorgesteld die moet dienen als prestatiekader voor de komende jaren. Hierin zetten zij koers uit en beschrijven zij hoe ontwikkelingen als de Omgevingswet, maatschappelijke opgaven, advies en toenemende samenwerking met andere omgevingsdiensten vorm geven.

Omgevingswet

De inrichting van werkprocessen voor de invoering van de Omgevingswet vroeg om interne herijking, training van personeel en oefening met systemen om een efficiënte doorloop van vergunningprocedures te borgen. Daarvoor zijn een aantal zaken uitgevoerd in 2023:

- Overgangsrechtslocaties van oud recht naar Omgevingswet zijn vastgelegd;
- Bodemtaken zijn opgenomen in uitvoeringsprogramma's;
- Doorontwikkeling van het vastleggen en bijhouden bodeminformatie;
- Modernisering en herijking van omgevingsveiligheid.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een proactieve inzet. Denk hierbij aan de geluidsvraag bij aanleg padelbanen, bedrijfsinnovaties als afvang CO2 en waterstofproductie en de overgang van veehouderijen naar innovatieve stalsystemen.

Advies

Om bedrijven en bewoners te informeren en adviseren onderhoudt ODNHN een bodeminformatiesysteem en bodemloket om in actuele informatie te voorzien. Voor externe veiligheid zijn GIS-kaarten (Geografische informatiesystemen) beschikbaar met risico's en cijfers die via het Register Externe Veiligheidsrisico's publiek beschikbaar zijn.

Duurzaamheid en circulair

ODNHN coördineert verschillende duurzaamheids- en circulariteitsinitiatieven.

- Uitvoeren Energiebesparingsakkoord en ondersteunen grootverbruikers in het voldoen aan de Energiebespaarplicht.
- Coördinerende rol in de uitvoering van het Duurzaam Bouwloket;
- Stimuleren verduurzaming bedrijventerreinen;
- Verkennen en vormgeven handhavingstaken voor de circulaire transitie;
- Het onderzoeken en bijdragen aan circulaire materiaalketens in o.a. de sectoren zorg, agrarisch, bouw, infrastructuur, maakindustrie en horeca/recreatie.

Toezicht & handhaving

Op het gebied van toezicht en handhaving zijn er meerdere ontwikkelingen geweest:

- Voorbereidend op de Omgevingswet zijn voor 17.000 bedrijven de milieubelastende activiteiten bepaald;
- De controles voor de energiebespaarplicht zijn doorontwikkeld. In samenwerking met externe partijen maar in toenemende mate zelfstandig voert de ODNHN bedrijfscontroles uit;

Bestuurlijke handhaving & strafrecht

Door personele uitdagingen zijn 53 voorlopige lasten onder dwangsom niet opgesteld en zijn daarop extra hercontroles ingepland.

Er is landelijk een groeiende tendens zichtbaar in strafrechtelijke vervolging van milieudelicten. Om hier gericht aandacht aan te kunnen geven heeft de ODNHN een team Strafrecht opgericht. ODNHN geeft aan dat uitvoering op strafrechtelijk gebied achterblijft door de personele ontwikkeling. In 2024 verwachten zij hier meer aandacht aan te geven. Op het gebied van ketentoezicht en handhaving werkt de ODNHN samen met o.a. gemeenten in gezamenlijke handhavingsacties. Er zijn 22 integrale controles uitgevoerd in 2023.

Doeltreffendheid

In de jaarstukken is aangegeven dat de in de begroting 2023 opgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd, zoals blijkt uit de productieaantallen Milieutaken (Jaarrekening, bijlage 3, pagina 75). Belangrijke notie is dat de begroting op delen niet maakbaar is omdat veel van aanvraag afhankelijk is.

Productieaantallen

In onderstaand overzicht vindt u de begrote en geleverde prestaties voor de Milieutaken voor alle gemeenten gezamenlijk.

Aanvragen

Begroot Werkelijk

		Begroot	Werkelijk
Aanvragen (VTH)	Afhandelen melding	2.454	2.151
	Behandelen meldnotitie m.e.r.	14	18
	Behandelen aanvraag gelijkwaardigheid	41	11
	Behandelen aanvraag Wbb	18	11
	Behandelen kennisgeving APV	115	94
	Behandelen omgevingsvergunningaanvraag OBM	37	20
	Behandelen omgevingsvergunningaanvraag uitgebreid	57	25
	Behandelen ontheffing	54	31
	Juridische Besluiten	-	1
	Omgevingsvergunning regulier behandelen	29	44
	Opstellen maatwerkvoorschriften	50	27

Bezwaar, beroep & subsidies

Begroot

Werkelijk

		Begroot	Werkelijk
Bezwaar en Beroep	Bezwaarprocedure	0	28
	Voorlopige voorziening	0	3
	Beroepsprocedure	0	8
Uitvoeren Subsidieregelingen	Behandelen aanvraag subsidie	1.033	1.081

Toezicht & handhaving
Werkelijk

Begroot

Toezicht	Preventieve controle uitvoeren	57	29
	Integrale controle uitvoeren	3.875	3.438
	Hercontrole uitvoeren	1.079	946
	Aspectcontrole uitvoeren	239	520
	Administratieve controle uitvoeren	1.410	1.069
	Sanctiecontrole	0	48
	Calamiteiten	72	77
	Klacht behandelen	892	718
Handhaving	Handhavingsbesluit nemen	0	112
	Handhavingsverzoek behandelen	0	18
	Last onder bestuursdwang uitvoeren	0	32
	Last onder dwangsom uitvoeren	0	18
	Strafrecht toepassen	0	0

Advies

Begroot Werkelijk

Advies	WOB-verzoeken behandelen	0	32
	Procedureel vooroverleg	0	34
	Integrale ruimtelijke adviesaanvraag behandelen	948	949
	Adviesaanvraag behandelen	812	797
	Opdrachten coördineren	80	32
	Geluidmeting uitvoeren	40	5
	Onderzoek beoordelen	329	219
	Invoeren bodemonderzoek	865	576
Advies conform Omgevingswet	0	21	

Projecten

Begroot Werkelijk

Divers (projecten)	Project 'Vuurwerk'	0	56
	Project 'Horecaronden'	31	15
	Project 'T&H Evenementen'	113	125

Risico's

In 2023 hebben zich de volgende risico's voorgedaan of ontwikkeld:

- Claims: Er zijn 0 claims ontvangen in 2023;
- Datalekken: 5 meldingen waarvan er geen een datalek was (geen persoonsgegevens verspreid);
- Aanbestedingsrisico's, er zijn meerdere Europese aanbestedingen uitgevoerd waar dit risico geldt;
- Projecten ten laste van rekeningresultaat; er zijn extra middelen uitgegeven voor PAS-meldingen (stikstof). Dit is ten laste van de bestemmingsreserve VTH-plustaken opgevangen.

Rekeningresultaat 2023

Het resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt € 1.742.000 uitgesplitst in €671.000 voor milieutaken (gemeenten) en €1.071.000 voor VTH-plustaken (provinciaal).

Resultaatbestemming

De grootste verklaring voor dit hoge resultaat is de vrijval van een bestemmingsreserve CAO (€1.047.000) en de onttrekking uit de bestemmingsreserve Masterplan ICT (€ 758.000). Dit is gedaan om de financiële onzekerheden voor te zijn wat betreft cao-onderhandelingen en ICT-investeringen. Met die onttrekking wordt direct voorgesteld om € 976.000 te storten in een zelfde voorziening voor personeelsgerelateerde risico's.

Aan het algemeen bestuur van de OD NHN wordt voorgesteld op de AB-vergadering van 10 juli 2024 om het resultaat van € 1.742.000 als volgt te bestemmen:

Aanvullen algemene reserve

Het aanvullen van de algemene reserve met €67.000 om deze te maximaliseren naar het maximum van €406.000.

Personeelsreserve

Om de reserve CAO (€1.047.000) vrij te laten vallen en een storting te doen in de reserve personeelsgerelateerde risico's (€976.000).

Bestemmingsreserve VTH-plus

Om de bestemmingsreserve VTH-plus aan te vullen met €699.000.

2. Een positieve zienswijze af te geven op de (concept) begroting 2025 van de OD NHN en de organisatie op te roepen om verdere voorstellen voor besparingen te doen;

Begroting 2025

Doelstellingen begroting 2025

De in de kadernota genoemde doelstellingen komen terug in de begroting 2025.

Risico's

RISICO'S						
Nr	Risico	Effect	E/I	Kans	Impact (x 1.000)	Weerstands-capaciteit (x 1.000)
1	Claims	exploitatie-nadeel	E	0,5	500	250
2	Datalek van geregistreerde gegevens	exploitatie-nadeel	E	0,1	800	80
3	Aanbestedingsrisico's	exploitatie-nadeel	E	0,5	250	125
4	Projecten ten lasten van het rekeningresultaat	exploitatie-nadeel	E	0,5	100	50
	Totaal					505

Indexering

De toegepaste indexering van 3,95% is conform FUGR 2019 en de verzonden indexatiebrief van de Regietafel.

Meerjarenperspectief 2026-2028

Voor de jaren na 2026-2028 voorziet de Omgevingsdienst NHN geen grote inhoudelijke wijzigingen. Het meerjarenperspectief is sluitend.

3. Het algemeen bestuur van de OD NHN te verzoeken zo spoedig mogelijk een accountantsverklaring te overleggen.

Ondanks de onafhankelijk accountant het voornemen uitspreekt om een positieve verklaring af te geven, is er nog geen definitieve controleverklaring en een definitief oordeel mogelijk op de jaarrekening. Door recente ontwikkelingen in financiële wetgeving rondom jaarstukken was het aanvankelijk niet mogelijk om een controleverklaring af te geven voordat de raad een zienswijze gaf. Inmiddels is dit wel mogelijk maar heeft de Omgevingsdienst de stukken nog niet binnen. Wanneer deze ontvangen is wordt deze zo spoedig mogelijk nagezonden.

KANTTEKENINGEN

Transitieplan

Tijdens het schrijven van dit stuk wordt binnen het Algemeen Bestuur vorm gegeven aan het transitieplan voor het voldoen van de Robuustheidscriteria. De ODNHN heeft een viertal scenario's voorgesteld die in combinatie met elkaar een grote investering in de Omgevingsdienst vragen. De positie van gemeente Koggenland was samen met een meerderheid van deelnemers negatief. De ODNHN heeft opdracht gekregen om een nulscenario uit te werken uitgaande van geen of zo min mogelijk kosten met oog voor de scherpe financiële keuzes die gemeenten nu en in de toekomst moeten maken. In tegenstelling tot de negatieve zienswijze voor de kadernota betekent dit nulscenario dat er geen sprake is van een voldongen kostenstijging.

In juni is voorgesteld een besluit over de scenario's te nemen. Na dit besluit zullen de uitkomsten aan de gemeenteraad worden medegedeeld, mogelijk via een begrotingswijziging. Mocht daar een -wijziging voor nodig zijn dan zal uw Raad daar tijdig om een zienswijze worden gevraagd zoals vereist in de wetstekst van de GR ODNHN.

FINANCIËN

Financiële bijdrage gemeente

De begroting heeft enkel betrekking op de vaste bijdrage aan milieutaken, de zogenaamde lumpsumfinanciering. De lumpsumbijdrage 2025 bedraagt € 243.000. Dit komt overeen met wat in de kadernota 2025 is opgenomen.

De gemeenschappelijke bijdrage bedraagt in 2024 € 233.000 en in 2025 € 243.000 .

De budgettaire consequentie van € 10.000 negatief wordt meegenomen in de gemeentelijke Perspectiefnota 2024-2028.

De extra aanvullende bijdrage wordt via het jaarlijks uitvoeringsprogramma vastgesteld .

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing.

 ALTERNATIEVE
MOGELIJKHEDEN

Afgeven negatieve zienswijze

De kadernota 2025 is afgegeven met een negatieve zienswijze door het ontbreken van een financiële orde van grootte van het aankomend transitieplan. Ondanks dat het besluit nog genomen moest worden ging ieder scenario uit van meerkosten waardoor deze keuze gerechtvaardigd zou zijn. Het besluit over het transitieplan is -mede door inzet van onze gemeente- aangehouden met de opdracht aan het OD om een zo kostenneutraal scenario uit te werken. Het afgeven van een negatieve zienswijze wordt afgeraden omdat het niet vaststaat of dit transitieplan meerkosten gaat opleveren. Door de toezegging van de OD ONHN om een kostenneutraal scenario voor te stellen voor het transitieplan is een

kostenstijging geen voldongen feit meer maar een risico.

PACT VAN
WESTFRIESLAND

Niet van toepassing.

COMMUNICATIE

Het besluit over de zienswijze van uw raad wordt meegedeeld aan het algemeen bestuur van de GR Omgevingsdienst NHN.

VERVOLG

Het besluit over de zienswijze van uw raad wordt meegedeeld aan het algemeen bestuur van de GR ODNHN.

BIJLAGEN

1. Concept Jaarrekening 2023
2. Ontwerpbegroting 2025

Datum college: 21 mei 2024

Burgemeester en wethouders van Koggenland.